

MEMO

Aan	College van burgemeester en wethouders
Van	(5.1.2e)
Afdeling	CS
CC	
Datum	29 september 2022
Onderwerp	Update asielcrisis en opvang nieuwkomers

Op 20 september bent u geïnformeerd over de stand van zaken asielopvang, een aantal bespreekpunten en een schets van het vervolg. In deze memo leest u:

1. een update van de huidige opvanglocaties / statushouders
2. regionale en landelijke ontwikkelingen
3. Groninger ontwikkelingen

Op dit moment zijn er geen ontwikkelingen die we u opiniërend willen voorleggen

1 Wat we nu doen: overzicht huidige opvanglocaties gemeente Groningen:

Er zijn geen majeure veranderingen ten opzichte van vorige week. Feitelijk is de gemeentelijke opvangcapaciteit in Groningen nu maximaal.

Oekraïners (totaal 560): Avondsterlaan (ca 50 mensen), Boot Aminpura in Eemskanaal (ca 110 mensen), Formule 1 Hotel Helsinkistraat (ca 120 mensen), Nesciohotel Emmalaan Haren (ca 210 mensen), de Kleine Wildernis Onnen (Ca 70 mensen). Opvang verloopt goed.

Ca. 485 Oekraïners in particuliere opvang

CNO Damsterdiep (150 mensen, regionale opgave 225): opvang overloop Ter Apel, gemeentelijk management, 150 mensen. Opvang verloopt goed, hoewel bewoners enigszins onrustig zijn over toekomst. Vanaf onderwijs voor basisschoolleerlingen is gestart, ISK vanaf komende week.

NO locaties COA : max. 140 mensen in hotelboot Oude Winschoterdiep, max. 200 mensen in locatie St Petersburgweg. Dit zijn kansrijke asielzoekers, velen hebben inmiddels asiel verleend gekregen.

LVV opvang ca. 200 mensen

Opvang Overloop Ter Apel door INLIA en kerken: Het is onduidelijk hoeveel mensen INLIA opvangt in Groningen. Bij de VRG staan xxxx locaties met xxx mensen geregistreerd.

Statushouders: na 1 juli zijn weer 58 statushouders geplaatst. Daarmee is onze resterende taakstelling 146 mensen. De verwachting is dat we dit jaar aan de taakstelling zullen voldoen.

Te ontwikkelen locaties (shortlist): de Held III (januari 2023, 200 bedden voor Oekraïners), Europaweg 8 (begin 2023, ca. 350 bedden gemengde doelgroep mogelijk), Sontweg 8a (AMV intensief, ca 10 -15 bedden, eind 2022), doorontwikkeling St.Petersburgweg (AZC, voorjaar 2023), slaapboot voor winteropvang beschikbaar van mei 2023-oktober 2023 voor andere doelgroepen

2 Regionale en landelijke ontwikkelingen

a) Landelijke ontwikkelingen

In het Veiligheidsberaad is afgesproken dat het kabinet per 1 oktober een plan zou presenteren om uit de crisis te komen. De eerste contouren van dit plan zijn met het VB besproken. De afdrank daarvan is niet positief.

Er wordt gewerkt aan wetgeving om gemeente dwingend quota te kunnen opleggen. Het risico hiervan is dat tot die tijd gemeenten niet genegen zijn om mee te werken, maar afwachten op het op te leggen quotum.

Een belangrijke voorwaarde om uit de crisis te komen is verhoging van de verwerkingscapaciteit van AVIM, IND en COA. Dat lijkt niet op korte termijn gerealiseerd te kunnen worden. Ook de noodzakelijke doorstroming van statushouders lijkt niet op korte termijn te realiseren. Een aantal regio's loopt duizenden plekken achter op de doelstellingen.

De snel op te leveren extra asielpaatsen in o.a. Velsen-Noord en Amsterdam zijn onvoldoende om de crisis te bezweren. Een tweede, laat staan een derde, aanmeldlocatie is niet in zicht.

b) Doorstroomlocatie Zoutkamp

De doorstroomlocatie Zoutkamp is in gebruik genomen, en zit inmiddels al vol (600 plaatsen). De doorstroming is onvoldoende, daarom heeft de burgemeester van Het Hogeland besloten niet verder uit te breiden.

c) Opvang door INLIA

We hebben geen goed zicht op opvang van de overloop van Ter Apel door INLIA of door kerken. Ook de VRG heeft onvoldoende zicht op wat er gebeurt. Doorplaatsen van de opvang door INLIA naar locaties van COA of naar CNO's lijkt problematisch te zijn vanwege capaciteitsgebrek.

d) Sluiting CNO Leek, opening Zuidbroek

De Crisisnoodopvang in de Topsporthal in Leek (150 bedden) is per 1 oktober stopgezet. In de Eurohal in Zuidbroek wordt een CNO geopend met een capaciteit van 500 bedden (waarschijnlijk per 6 oktober). Deze opvang is uitdrukkelijk bedoeld voor kortdurend verblijf. De 12-uurs-opvang in Stadskanaal en in Zuidbroek zouden dan sluiten.

3. Groninger ontwikkelingen

a. Verlenging CNO Damsterdiep (opinerend)

Uw college heeft formeel besloten tot openstelling van CNO Damsterdiep tot 1 december 2022. Verlenging tot 1 januari 2023, en indien noodzakelijk een half jaar langer is mogelijk.

We kunnen echte nauwelijks meer spreken van een Crisisnoodopvang, er is in feite sprake van een door de gemeente georganiseerd AZC. De kinderen gaan naar school, er is een redelijk stabiele populatie die er grotendeels al sinds juli woont. De bewoners komen echter niet in aanmerking voor allerlei rechten, zoals zakgeld. Er zijn bij de bewoners zorgen over instroming in de asielprocedure: met alle extra noodopvang die her en der gerealiseerd wordt, komen ze niet ergens achter in de rij, terwijl ze zich al in juli probeerden te melden? In het Veiligheidsberaad is besproken dat de CNO's door COA zouden worden overgenomen, en daarmee Noodopvang (tijdelijke AZC's) zouden worden. De uitvoerbaarheid van dit voornemen is twijfelachtig: het vereist een aanzienlijke instroom van personeel.

De vraag is niet óf we kunnen verlengen, maar wat de bewoners van de CNO opschieten met verlenging. De vraag is ook in hoeverre verlengde openstelling nog bijdraagt aan mitigatie van de asielcrisis. Bij verlenging houden we langer een toestand in de lucht waarbij de bewoners weliswaar in redelijke rust en beperkt comfort leven, maar waarbij ze geen zekerheid krijgen over hun recht op verblijf, en waarbij ze niet de rechten hebben van een asielaanvrager.

We werken in feite mee aan verlenging van een ongewenste situatie.

Verlenging heeft ook organisatorische gevolgen. Het huidige personeel is geworven voor kortdurende opvang: het zijn jonge, goedwillende mensen onder uitzendcontract, maar over het algemeen geen professionals. Als er verlengd gaat worden, zullen we moeten kijken naar professionalisering voor de mensen die blijf geven van potentie, en vervanging van mensen die minder geschikt zijn. Een aantal mensen is met het oog op de eerder aangekondigde sluiting per 1 december al op zoek naar ander werk.

Verlenging van de opvang, onder regie van COA is een optie, maar gezien de tijdelijke beschikbaarheid van de locatie levert dit hooguit een paar maanden respijt, maar geen oplossing. Bovendien wordt het capaciteitsvraagstuk daarmee verplaatst richting het zomerseizoen van 2023. En daarmee draagt het bij aan de onbestuurbaarheid van het probleem op langere termijn.

We geven uw college ter overweging om de CNO Damsterdiep, zoals gepland, per 1 december 2022 te beëindigen. Dit geeft duidelijkheid aan de bewoners, het personeel en aan de afdeling Capaciteit van het COA.

b. Ontwikkeling COA-locatie St-Petersburgweg (opinierend)

Samen met het lokale management van COA wordt uitgezocht of en hoe deze locatie kan worden uitgebreid en kan worden verlengd. Het COA (regiomanager vastgoed) heeft aangegeven graag een permanent AZC hier te willen vestigen (minimum periode 10 jaar). De omgevingsvergunning van het huidige tijdelijke AZC is gebaseerd op een tijdelijke wijziging van de bestemming (het is een voormalig slibdepot), voor één jaar, mogelijk te verlengen. Dit is al niet zonder problemen verlopen, de Provincie Groningen heeft als bevoegd gezag niet echt meegewerkt. Om een permanent AZC te vestigen zal er procedureel nog veel water door de Hunze moeten stromen.

Inmiddels is er wel een projectgroep van de gemeente en het COA bezig met planvorming voor uitbreiding en verlenging met één jaar. Hiervoor is 4 oktober een eerste schouw gepland met het bevoegd gezag.

Streeft uw college naar permanente vestiging van een AZC op deze locatie?

c. Doorzetten ontwikkeling Europaweg 8 (mededelend)

Er wordt gewerkt aan een degelijke financiële onderbouwing van het voorstel. Dit leidt tot een begrotingswijziging, die meegenomen zal worden in de verzamelde begrotingswijziging later dit jaar, zodat volstaan kan worden met een brief aan de raad in plaats van een raadsbesluit. Inmiddels is bekend geworden dat de GGD verhuist naar de Trompsingel en per 1 november het pand kan opleveren.

d. Ontwikkeling Sontweg 8a (mededelend)

Onderzoek naar inzet voor AMV's (doelgroep intensieve begeleiding) is samen met COA ingezet, locatie wordt 4 oktober 2022 geschouwd.

e. De Held III (mededelend)

De verklaring van geen bezwaar door de provincie is nog niet afgegeven.

f. Verlenging huurcontract Avondsterlaan (mededelend)

Er is constructief overleg met Cosis over verlenging van het huurcontract Avondsterlaan, we proberen te komen tot goede contractuele afspraken. Verlenging is dringend gewenst omdat de Held III vertraagd is.